

İspanya'nın Sumud Filosu'na Desteği, İsrail'in Gazze'yi Yok Etmesinde Dönüm Noktası Olabilir

Neredeyse iki yıldır dünya, modern tarihin en sistematik ve vahşi sivil halka karşı yıkım kampanyalarından birine tanıklık ediyor. İki milyondan fazla Filistinlinin yaşadığı yoğun nüfuslu bir bölge olan Gazze, Ekim 2023'ten beri neredeyse tam bir abluka altında. Altyapısı tahrip edildi, su ve elektriğe erişim kısıtlandı ve sivil halk tekrarlanan bombardımanlar, yerinden edilme ve açlığa maruz kaldı.

Giderek artan bir şekilde, küresel kamuoyu ve uluslararası hukuk kurumları bu durumu olduğu gibi adlandırmaya başladı: **soykırım**. Uluslararası Adalet Divanı (ICJ), 2024 yılında aldığı geçici önlemler ve sonraki danışma görüşünde, İsrail'in hem Gazze'de hem de Batı Şeria'daki politikalarının **Soykırım Sözleşmesi, Dördüncü Cenevre Sözleşmesi** ve **örf ve adet uluslararası hukukunun** birden fazla maddesini ihlal ettiğini hükmetti. ICJ, ayrıca **İsrail'in Filistin topraklarını işgalinin yasadışı olduğunu** ve üye devletlerin **bu yasadışı duruma tanınma ve yardım sağlamama yükümlülüğü** olduğunu belirledi.

Bu açık hukuki kararlara rağmen, İsrail askeri kampanyasını sürdürdü – on yıllardır süren **diplomatik dokunulmazlık**, Birleşmiş Milletler'deki veto kalkını ve özellikle Amerika Birleşik Devletleri gibi güçlü Batılı devletlerin güçlü desteğiyle cesaretlendirildi. Sonuç: dünya, Gazze'nin moloz yığınınına dönüşmesini büyük ölçüde seyretmekle yetindi.

Şimdi bu hesap değişmek üzere olabilir.

Okul Bahçesindeki Zorba, Eşitiyle Karşılaşır

On yıllardır İsrail, uluslararası sistemde bir okul bahçesi zorbası gibi davrandı – sınırları zorladı, kararları görmezden geldi ve kimsenin doğrudan yüzleşmeye cesaret edemeyeceği güveniyle gerilimi artırdı. Bu duruş, Washington ile ittifakı, bölgesel askeri üstünlüğü ve açıklanmamış nükleer caydırıcılığı ile güçlendirildi. Ancak bu duruş aynı zamanda **kibir** üretti – ne kadar pervasız veya yasadışı olursa olsun hiçbir eylemin orantılı bir uluslararası tepkiyi tetiklemeyeceğine dair bir inanç.

İsrail'in bu yıl başında **Katar'ın diplomatik çıkarlarına saldırma** kararı, şimdiye kadarki en aptalca provokasyonlarından biri olarak geniş çapta değerlendirildi. Ancak şimdi ufukta beliren şey, bunu bile aşabilir: **İsrail'in Sumud Filosu'na olası bir saldırısı** – Gazze'ye insani yardım ulaştırmaya çalışan çok uluslu bir gemi konvoyu. Katılımcı gemiler arasında **İspanyol bayrağı** altında seyreden ve **İspanyol vatandaşları** taşıyan gemiler var – seçilmiş yetkililer, yardım çalışanları ve gazeteciler dahil.

Eğer İsrail bu gemilere ölümcül güçle saldırırsa, jeopolitik ve hukuki manzarayı kökten değiştirecek bir olaylar zincirini tetikleyebilir – ve belki de tarihinde ilk kez İsrail'i **yalnızca Gazze ablukasını değil, Batı Şeria işgalini de terk etmeye** zorlayabilir.

Hukuki Domino Taşları Düşmeye Başlar

Adım 1: Sivil Gemiye Saldırı – BM Şartı Madde 51

Eğer İsrail güçleri, **yabancı bayraklı sivil gemilere** açık denizde – özellikle uluslararası sularda – saldırırsa, bu, aşağıdakiler dahil uluslararası hukukun ciddi bir ihlali olur:

- **UNCLOS** (Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi)
- **Örf ve adet uluslararası deniz hukuku**
- **San Remo Kılavuzu**, denizde silahlı çatışmalara uygulanan uluslararası hukuk üzerine.

Daha da önemlisi, **BM Şartı'nın 51. Maddesi** şunları belirtir:

“Bu Şart'ta hiçbir şey, Birleşmiş Milletler üyesi bir ülkeye karşı silahlı bir saldırı gerçekleşmesi durumunda bireysel veya toplu öz savunma hakkını zedelemesiz...”

Eğer İspanya, İsrail'in gemilerine saldırısının böyle bir silahlı saldırı teşkil ettiğine karar verirse – özellikle vatandaşlar öldürülürse – Madde 51 kapsamında **bireysel öz savunma** hakkını öne sürebilir. Dahası, bu talep, **toplu öz savunmayı** davet edebilir, burada **diğer devletler gönüllü olarak İspanya'nın tepki verme hakkını destekler**.

Aşağıdaki gibi ülkeler:

- **Türkiye** (İsrail ile tarihi şikayetleri ve bölgesel stratejik rekabeti olan bir NATO üyesi),
- **Endonezya** (son zamanlarda BM mandası altında Gazze'de barış gücü birliğine katılma siyasi iradesini ifade eden),
- **Yemen** (Kızıldeniz'deki İsrail gemilerine karşı zaten asimetrik deniz baskısı uygulayan),

...İspanya'nın öz savunma iddiasına desteklerini açıklayabilir. Bu, **toplu öz savunma** ilkesi altında sınırlı deniz, hava ve insani operasyonlar için **hukuki bir koalisyon çerçevesi** oluşturur – BM Güvenlik Konseyi kararı olmasa bile.

Adım 2: Askeri Gemiye Saldırı – NATO Madde 5

Eğer durum daha da tırmanırsa – örneğin, İsrail güçleri **İspanyol veya Türk savaş gemisine saldırırsa** – hukuki ve siyasi hesap kökten değişir.

NATO Antlaşması'nın 5. Maddesi uyarınca, **Madde 6'da** tanımlanan operasyon bölgesinde (Akdeniz dahil) bir üye devletin **güçlerine, gemilerine veya uçaklarına** yapılan bir saldırı, herkese yapılmış bir saldırı olarak kabul edilir. İspanya ve Türkiye, **Madde 5'i resmen devreye sokabilir**, bu da toplu tepki mekanizmasını tetikler.

NATO, konsensüsle işlese de ve her üye devlet katkıda bulunduğu konuda esneklik korusa da, Madde 5'in devreye sokulması **danışma ve dayanışma** yükümlülüğü getirir. **ABD ve Almanya** – her ikisi de İsrail ile derinden bağlantılı – savaştan kaçınsa bile, diğer NATO üyelerinin harekete geçmesini **engellemeleri** pek olası değildir, özellikle Ukrayna konusunda **ittifak birliğini koruma** gerekliliği devam ederken.

Deniz Eskortlarından Stratejik Geri Çekilmeye

Buna yanıt olarak, **İspanya, Fransa, Türkiye ve İtalya** merkezli ve diğer sempatik devletlerin katıldığı çok uluslu bir NATO liderliğindeki koalisyon hızla şunları oluşturabilir:

- **Gazze'ye insani deniz koridoru**
- **Doğu Akdeniz sularında hava ve deniz savunma devriyeleri**
- **Arama-kurtarma ve konvoy koruması için ortak komuta mekanizmaları**

İsrail donanması ve hava kuvvetleri, her ne kadar gelişmiş ve bölgesel olarak baskın olsa da, **koordineli bir NATO gücü** ile gerçekçi bir şekilde rekabet edemez – özellikle Madde 5 altında faaliyet gösteren ve **toplu öz savunmanın** siyasi meşruiyetiyle desteklenen bir güçle.

Böyle bir baskı altında, **İsrail geri çekilmek zorunda kalır** – sadece Gazze ablukasını kaldırmakla kalmaz, aynı zamanda **Batı Şeria'nın bir kısmından veya tamamından çekilir, ICJ'nin 2024 danışma görüşü** ile uyumlu olarak, İsrail'in işgalinin yasadışı olduğunu açıkça ilan etti ve üye devletlere **buna destek vermeyi bırakmaları** talimatını verdi.

Sonrası: “Barış için Birleşme” ile Sonucun Yasallaştırılması

Toz dindiğinde, toplu öz savunmada hareket eden aynı ülke koalisyonu, Genel Kurul'a **“Barış için Birleşme” çözümü** getirebilir – geriye dönük olarak:

- **Çok uluslu operasyonu onaylayarak, ve**
- **Filistin'de resmi bir BM barış koruma misyonunu yetkilendirerek, hem Gazze hem de Batı Şeria'yı kapsayan.**

Bu, aşağıdakiler için uluslararası bir hukuki çerçeve sunar – ne kadar kırılğan olsa da:

- Ablukanın sona erdirilmesi,
- Filistinli sivillerin korunması,
- Yasadışı yerleşimlerin kaldırılması,
- Yıkılan Filistin sivil toplum kurumlarının yeniden inşa edilmesi.

Ortadoğu'da ve Uluslararası Hukukta Bir Dönüm Noktası

Yanılmayın: Bunların hiçbirisi garanti değildir. Tırmanma, yanlış hesaplama ve tepki riskleri gerçektir. Ancak **Sumud Filosu krizi**, eğer İsrail tarafından yanlış yönetilirse, **tarihi bir**

değişimin başlangıcını işaret edebilir – sadece bölgedeki güç dengesinde değil, aynı zamanda **uluslararası hukukun** kendisinin uygulanmasında.

On yıllardır ilk kez, **İspanya gibi bir devlet** – Avrupa müttefikleri, Müslüman çoğunluklu ortaklar ve kritik bir kamuoyu desteğiyle desteklenerek – İsrail-Filistin çatışmasında uluslararası hukukun eksik olduğu kırmızı çizgiyi çekebilir.

Bu, İsrail'in yok edilmesi olmaz. Ancak bu, **İsrail'in Gazze'yi sonuçsuz yok etme yeteneğinin sonu** olabilir.

Ve belki de Gazze'nin küllerinden, dünya nihayet gelecekteki soykırımları sadece yasadışı değil, aynı zamanda imkânsız kılacak bir çerçeve inşa edebilir.